

**Տ. ՄՈՒՇԵՂ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԲԱԲԱՅԱՆԻ ՔԱՐՈՉԸ՝ ԽՈՍՎԱՍ Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ
ՏԱՃԱՐՈՒԿ ՍԱԴԿԱԶԱՐԴԻ ՏՈՆԻ ԱՌԻԹՈՎ ՄԱՏՈՒՅՎԱՍ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(25 մարտի 2018 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

«Եւ ի միասնէլ նորա ի յԵրուսաղէմ,
դորդեցաւ քաղաքն ամենայն, եւ ասէ,
Ո՞վ իցէ սա»
(Մարթ. ԻԱ. 10-11):

Սիրելի՛ հավատացյալներ, հազարամյակներ է տեսել արարչագործ երկիրն այս: Մեծեր ու մեծավորներ, կայսրեր, թագավորներ ու զորականներ փորձել են կերտել աստվածաստեղծ այս երկրի ապագան: Գրվել են պատմութեան հազարավոր էջեր՝ փառքի եւ պարսավանքի էջեր, էջեր հաղթութեան եւ պարտութեան, էջեր հպարտութեան եւ ամոթի:

Եվ այսօր, երբ շուրջ 2000 տարի անց, հավաքվել ենք այս սուրբ եկեղեցում՝ հիշելու եւ տոնախմբելու մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի հաղթական մուտքը Երուսաղեմ, ինքներս մեզ հարցնենք. «Ո՞վ էր Նա», որ կերտեց աշխարհի նոր պատմությունը: Համեստ, խոնարհ մի երիտասարդ, ով իր շուրջն էր համախմբել հիվանդների, կույրերի, կաղերի, կարոտյալների, աղքատների եւ մեղավորների, ինչպես նաև շատ ու շատերի: «Ո՞վ էր Նա». ամբոխի մեջ շատերը ողջունում էին Նրան՝ բացականչելով. «Օրհնյալ ես, Դավթի՛ Որդի» (Հմմտ. Մատթ. ԻԱ. 9): Ոմանք ասում էին, թե Նա է մարգարեն, որ գալիս է Գալիլիայից, ոմանք էլ, առանց գիտակցելու, թե ով է, հանում էին իրենց զգեստները եւ փռում Նրա ոտքերի առջեւ (Հմմտ. Մատթ. ԻԱ. 8, 11), որպեսզի արդարը անարդար հողին չգիպչի: «Ո՞վ էր Նա». այդ հարցը տալիս էին ոչ միայն այդ օրերի իմաստունները, փարիսեցիները կամ սադուկեցիները, այլև իմաստուններն ու մտածողները մեր օրերի: Մինչ այսօր էլ շատերը դեռ հարց են ուղղում ոչ միայն իրենք իրենց, այլև հոգևորականներին, փիլիսոփաներին, աստվածաբաններին՝ «Ո՞վ էր Նա», այն խոնարհ անձնավորությունը, ով ավանակի վրա նստած մտավ Երուսաղեմ:

Հիսուս Գրիստոս տերունական Իր կյանքի ընթացքում, երբ մեզ հետ, մեր նախահայրերի հետ էր, պարզ եւ անկեղծ կյանքով ապրեց, շիտակ կյանքի ուղի ցույց տվեց, որն է՝ սիրել մեր նմանին: «Ո՞վ է Նա» եւ ի՞նչ իշխանություններ էր պատվիրում. «Լսի՛ր, Իսրայել՛, քո Տեր Աստվածը մեկ է» (Հմմտ. Բ. Օր. 2. 4), «Եւ այլ կուռքեր չունենաս» (Հմմտ. Ելք Ի. 4): «Ո՞վ է Նա», որ անվարան իմաստություններ ասում է՝ «Կայսրինը տվեք կայսեր, իսկ Աստծունը՝ Աստծուն» (Հմմտ. Ղուկ. Ի. 25): Ոմանց համար Գրիստոս եկել էր Ֆրիզիկական ազատություն, մյուսներին՝ հոգու փրկություն պարգևելու: Շատերի համար Նա թագավոր էր՝ ոմանց թագավորը երկրի վրա, իսկ ոմանց էլ՝ թագավորը երկնքում: «Ո՞վ է Նա», - հարցնում էին բոլորը: Պատասխանն այստեղ է՝ «Նա Հիսուս Գրիստոս է, Ում հավատացին շատ շատերը եւ այսօր միլիարդավորներ: Հիսուս Գրիստոս էր, որ Իր կյանքը տվեց Իր իսկ ստեղծածի համար, որպեսզի ապրեն նրանք եւ կյանք ունենան էլ ավելիով» (Հմմտ. Հովհ. Ժ. 10): «Նա է ճշմարտությունը, ճանապարհը եւ կյանքը» (Հովհ. 14. 6): Եվ «Ո՞վ է Նա», որ ծեր ու մանուկ համախմբել է Իր շուրջը՝ Իր կենդանի ոգով լցրած տաճարներում՝ հոգեւոր ուրախություն պարգևելով երեկ եւ այսօր: Երբ փարիսեցիները, ապշած Նրա հրաշագործություններից, հարցնում էին՝ «Ո՞վ է Նա», մարդիկ եւ մանուկներ պատասխանում էին՝ «Նա է Դավթի Որդին»: Հիսուս էլ եզրափակում է. «...մանուկների եւ ծծկերների բերանով է, որ օրհնություն է հնչում (Հմմտ. Մատթ. ԻԱ. 16):

Սիրելիներ՛ր, հավատքը, դեպի Նա, ով Իր կյանքը չխնայեց յուրաքանչյուրիս համար, տարածվեց եւ հասավ մինչև մեր օրերը: Եվ մենք այստեղ՝ այս սուրբ կամարների ներքո, տեսնում ենք, թե ինչպես մանուկներ, արք եւ կանայք ցնծում են, որովհետև այսօր մենք տոնախմբում ենք Ծաղկազարդը. բոլորդ եկել եք՝ ծաղկազարդվելու այդ տոնի խորհրդով, եկել եք՝ միանալու մեր Տիրոջը՝ Հիսուս Գրիստոսին՝ Նրա մարմինն ու արյունը ճաշակելով: Եւ դուք, սիրելի՛ հայրերիք, եկել եք՝ բերելու ձեր զավակներին, որպեսզի օրհնություն ստանան այս Ս. Եկեղեցուց, քանի որ նրանց բերանով է, որ օրհնություն է հնչում:

Այս օրը, սիրելիներ՛ր, Հայոց Հայրապետի տնօրինություններ հայտարարված է մանուկների օրհնության օր: Եկեղեցում տեսնում ենք երեխաներ: Ս. Խորանին այսօր սպասավորություն բերող երեխաներ էլ կան: Նրանք սահմանամերձ Տավուշից են՝ Իջևան, Մովսես, Բերդ, Նոյեմբերյան համայնքներից: Նրանք այսօր առավոտ վաղ են արթնացել, որ գան Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին՝ խանդավառություն, բերկրանք եւ ցնծություն

ապրելու, Ս. Էջմիածնում իրենց աղոթքը բարձրացնելու առիթն ու պատիվ են ունենալու, մեկը՝ քչչոց անելով, մյուսն էլ՝ բարակ ձայնը սարկավագների ձայնին խառնելով: Եկել են՝ իրենց մանկական բերանով «օրհնություն հնչեցնելու», խաղաղության աղոթք բարձրացնելու իրենց բնակավայրերի եւ հայրենիքի համար: Սրանից էլ ավելի մեծ պատասխան, թե «Ո՞վ է Նա», կա՞: Կարծում եմ, որ ամենքիս համար էլ պարզ է: Մեր Տեր Հիսուս Քրիստոս, որ եկավ աշխարհ՝ աշխարհին եւ աշխարհի բնակիչներին փրկելու, ասաց. «Ով որ այս երկրի իրականությունը չընդունի այս մանուկների պես, երկնքի արքայությունը չի ժառանգելու» (Հմմտ. Մատթ. ԺԸ. 2):

Մանկան մաքրություն, պարզություն եւ անմեղություն. այս է, սիրելիներ՛ք, որ այսօր պիտի ունենանք յուրաքանչյուրս, պարզ շիտակ եւ մաքուր հոգի՝ պատրաստ ոչ միայն միմյանց օգնելու, այլեւ կարեկից լինելու, որովհետեւ Հիսուս Քրիստոս գիտեր, որ հաղթական մտնելով Երուսաղեմ, այլեւս այնտեղից դուրս չպիտի գար: Նա գիտեր, որ Իր մահվամբ նոր կյանքեր պիտի ծնվեն: Գիտեր, որ Իր մահը նոր կյանքի սկիզբ պիտի լինի, որն այսօր մեր Եկեղեցին շարունակում է ապրել: Այստեղից՝ այս Ս. Խորանից, տեսնում եմ յուրաքանչյուրիդ ու կարող եմ վստահեցնել ձեզ, որ ամենքդ ճառագում եք լույսով, բարություն, սիրով ու պատրաստակամ լինելու ցանկություն: Ապրե՛ք այսպես ուրախ եւ ապրե՛ք Տիրոջով:

Թող այս ամենը յուրաքանչյուրիդ սրտի մեջ ծաղկազարդվի Քրիստոսի օրհնությամբ՝ այժմ եւ միշտ եւ հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

